

Motion till riksdagen

1989/90:L209

av Bengt Silfverstrand m.fl. (s)

Minimikapitalet för aktiebolag

Riksdagen beslutade 1973 att höja gränsen för lägsta tillåtna aktiekapital från 5 000 kronor till 50 000 kronor. De aktiebolag som bildades före den 6 juni fick anstånd till utgången av år 1978 med att höja sitt aktiekapital till detta belopp, övergå till annan bolagsform eller att avregistrera bolaget. Efter ett nytt riksdagsbeslut 1977 förlängdes övergångstiden för de äldre bolagen till utgången av 1981.

Denna höjning av minimibeloppet för aktiekapital till 50 000 kronor tillkom främst för att skapa ökad trygghet för att bolaget uppfyller sina förpliktelser mot anställda, mot samhället och mot andra borgenärer.

Det har länge funnits utomordentligt starka skäl att ytterligare höja denna gräns för lägsta tillåtna aktiekapital. Redan i lagutskottets betänkanden 1980/81:28 och 1982/83:16 framhålls att det kan vara motiverat att man vid en anpassning av aktiebolagens regler till verksamheten i de största aktiebolagen och införandet av särskilda bestämmelser för mindre företag relativt kraftigt höjer den undre gränsen för aktiekapitalet. Utskottet har också flera gånger förutsatt att regeringen skulle ta initiativ i frågan.

På senare år (se t.ex. bet. 1989/90:LU3) har utskottet som motiv för avslag på yrkanden med dessa krav hänvisat till nordiska överläggningar, utvecklingen inom EG och visst utredningsarbete. I själva verket kan såväl andra nordiska länder som förhållandena inom EG åberopas just som ett starkt skäl för höjning av minimigränsen för aktiekapitalet i svenska företag.

I Danmark tillämpas en minimigräns för aktiekapital på hela 300 000 danska kronor. Också inom EG ligger minimigränsen för aktiekapital betydligt över den som gäller i vårt land. Så t.ex. är denna gräns i Västtyskland 100 000 DM och i Frankrike 1 500 000 Fr.

Ett aktiekapital på 50 000 kronor utgör inte ens i rimlig grad en tillräcklig ersättning för att förebygga konkurser eller att aktiebolagsformen utnyttjas för mer eller mindre kvalificerad ekonomisk brottslighet.

Konkursernas antal ökade med 32 procent mellan åren 1982 och 1986. Dåliga kunskaper i bokföring och för låga krav på soliditet är viktiga orsaker till denna allvarliga utveckling. 1985 fick endast 2 procent av oprioriterade fordringsägare i konkurser någon utdelning. Detta innebär totala kreditförluster på 6 miljarder kronor.

Under 1989 försattes 7 714 företag och privatpersoner i konkurs hos landets tingsrätter. Det är ett nytt rekord och 20 procent fler än året innan, en-

ligt färska siffror från statistiska centralbyrån. *Enligt en undersökning av kreditupplysningsföretaget Soliditet är nära 30% av landets samtliga aktiebolag inte kreditvärdiga i dag.*

Mot. 1989/90
L209

Det glöms alltför ofta bort att ett företag har ett moraliskt ansvar. När Andersson eller Pettersson startar ett 50 000-kronorsbolag utan kompetens, så är han en presumtiv brottsling. I många mindre företag är andelen eget kapital alltför låg för att ge företaget en tillräcklig finansiell stadga, vilket i sin tur är en förutsättning för att skapa tillfredsställande trygghet för anställda, långivare och leverantörer.

Det finns inga som helst belägg för att en värdebeständig kapitalgräns för aktiekapital skulle utgöra något hinder för nyetablering av seriösa företag. I stället kan man på goda grunder hävda att vi haft en alltför hög nyetableringstakt i Sverige under de senaste åren och att detta åtminstone delvis sammanhänger med att det är alltför lätt att bilda aktiebolag.

Om gränsen för lägsta tillåtna aktiekapital följt konsumentprisutvecklingen skulle den i dag ha uppgått till 170 000 kronor. I ett första steg borde en höjning till 150 000 kronor kunna ske utan dröjsmål.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om höjning av minimibeloppet för aktiekapital till 150 000 kr.

Stockholm den 25 januari 1990

Bengt Silfverstrand (s)

Bo Nilsson (s)

Gunnar Nilsson (s)

Jan Andersson (s)